

По-друге, віктимологічне запобігання має орієнтуватись, в першу чергу на контингент громадян, які своєю аморальною, неадекватною правопорушуючою поведінкою провокують відносно себе кримінальні правопорушення (алкоголіки, наркомани, бомжі, проститутки, бездоглядні діти, психічно хворі особи і т. п.).

По-третє, запобігання віктимізації в ході вчинення кримінального правопорушення ефективно при необхідній обороні і затриманні особи-правопорушника.

Віктимологічне запобігання кримінальним правопорушенням виступає методичною основою і умовою забезпечення віктимологічної безпеки [2, с. 240–241].

Віктимологічна безпека – це стан і процес забезпечення захищеності особи, суспільства від віктимізаційних загроз, віктимності, віктимної ситуації та їх наслідків, відношення громадянського суспільства, його членів до комплексу захисних заходів, націлених на відшкодування завданої їм шкоди (а це і ресоціалізація і реабілітація) жертв кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел

1. Віктимологія: навч. посіб. / В. В. Голіна і Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін., за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2017. 308 с.

2. Василевич В. В. Кримінологічна політика України: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 434 с.

Явтушенко Андрій Михайлович,
аспірант кафедри кримінального права та
кримінології Одеського державного
університету внутрішніх справ

НОВИЙ ПОГЛЯД НА ОБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ

Відкрита російська агресія проти України, яка розпочалась 24.02.2022 та триває по сьогоднішній день, об'єктивно зумовлює по-новому на всіх рівнях (доктринальному, нормативно-правовому, організаційно-управлінському, та ін.) підійти до оцінки потенційних та реальних загроз, які виникли у зв'язку з цим [1, с. 361-363].

Крім цього, важливість вирішення цієї проблеми полягає у тому, що війна породила низку нових джерел посягань на встановлений правопорядок у нашій державі, а тому зазначене завдання носить ще й кримінологічний характер, позаяк злочинність в умовах триваючої агресії змістовно видозмінюється та набирає загрозливих форм посягань на визначені у законі об'єкти правової охорони.

Мова у даному випадку ведеться про те, що прийнятий у грудні 1994 року Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими

з місць позбавлення волі» не в повній мірі здатний регулювати суспільні відносини з означеного питання, враховуючи, що на протязі майже 20 років, а також в умовах війни з'явилися ряд суспільно-небезпечних суб'єктів, які потребують посиленого та систематичного контролю за їх поведінкою після звільнення від відбування покарання (ст. 152 Кримінально-виконавчого кодексу (КВК)), а саме – це:

1) так звані колабораціоністи (особи, які усвідомлено співпрацюють з окупаційною владою росії на шкоду Україні) [2], діяльність яких потребує після звільнення з колоній встановлення за ними адміністративного нагляду, у силу потенційної небезпеки, пов'язаної з проведенням шпигунської та іншої підривної діяльності, а також протиправної агітації і пропаганди щодо цінностей «руського міра» [3, с. 117-127];

2) так звані «зłodії у законі», визнані у чинному Кримінальному кодексі (КК) (ст.ст. 255-255³) суб'єктами кримінально караної діяльності, які об'єктивно потребують постійного контролю за їх поведінкою після звільнення з УВП через їх соціально-правову природу і статус у злочинному середовищі [4, с. 54-55];

3) так звані «мародери», тобто особи, які вчиняють в умовах війни будь-які злочини, підтверджуючи таким чином свою підвищену суспільну небезпеку, яка у КК виражається у виді особливої кваліфікуючої ознаки злочину (ст.ст. 185-190 КК).

Звичайно, що запропонований науковий підхід є не безспірним, але національні інтереси України в умовах війни мають бути захищені від будь-яких джерел небезпеки, а тому видозміна законодавчих актів з цього приводу є актуальною та необхідною умовою у цьому контексті.

Список використаних джерел

1. Колб О. Г., Пирожик О. В. Про деякі заходи забезпечення національної безпеки України в умовах війни з державою-агресором. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 7. С. 361-363. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/84>.

2. Колабораціонізм – Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

3. Верховцева І. Г. Руський мир як традиційні соціальні практики «довгого» ХІХ ст.: до витоків російського фашизму. *Всесвітня історія*. 2022. № 3. Т. 33 (72) С. 117-127. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-5984/2022/3.18>.

4. Боровик А. В., Колб О. Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Луцьк: СПД Гадяк Ж. В., 2018. 340 с.